

**Sąnaudos, priskiriamos
neleidžiamiesiems
atskaitymams. PMĮ ir NTMĮ
naujovės, įsigaliojusios
nuo 2018-01-01**

**VMI prie FM
Mokesčių informacijos
departamentas
2018 m.**



Seminaro planas

- Sąvokų santrumpos
- Sąnaudų priskyrimas neleidžiamiems atskaitymams
- Pelno mokesčio įstatymo pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2018-01-01, apžvalga
- Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2018-01-01, apžvalga
- Kiti pakeitimai, aktualūs 2018 m.
- Teisės aktai

Sąvokų santrumpos

Europos ekonominė erdvė – EEE

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos – VMI prie FM

Dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis – DAIS

Uždaroji akcinė bendrovė – UAB

Individuali įmonė – IĮ

Nuolatinė buveinė – NB

Pridėtinės vertės mokestis – PVM

Pelno mokesčio įstatymas – PMĮ

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas – NTMĮ

Labdaros paramos įstatymo – LPĮ

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 1 punktas

Iš pajamų negali būti atskaitoma:

PVM, mokamas į biudžetą, išskyrus PMĮ 24 straipsnyje numatytus atvejus;

pelno mokestis, nustatytas PMĮ.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 3 punktas

Iš pajamų negali būti atskaitoma netesybos, į biudžetą ir valstybės fondus sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimus.

***Netesybos** – įstatymų, sutarties ar teismo nustatyta pinigų suma, kurią skolininkas privalo sumokėti kreditoriui, jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta (bauda, delspinigiai).*

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB veikla – šaldymo įrangos pardavimas bei sumontavimo ir aptarnavimo paslaugų teikimas. UAB serviso meistrai pagal prekybos centrų iškvietimus atlieka įrangos gedimo šalinimo darbus. Klientų įrangos gedimus UAB ne visada laiku pašalina, dėl to klientai patiria nuostolių ir pateikia pretenzijas UAB dėl nuostolių padengimo.

Sumos, pateiktos klientų pretenzijoje dėl ne laiku ar netinkamai įvykdytos prievolės, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Tiekimo įmonės su UAB sudarytoje sutartyje numatytos sankcijos – delspinigių mokėjimas už nesavalaikį atsiskaitymą už patiektas prekes.

Sumos, sumokėtos uždelsus nustatytą atsiskaitymo už patiektas prekes terminą, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Svarbu

Dėl netesybų šalys turi susitarti rašytine sutartimi.
Netesybos taip pat gali būti numatytos įstatymu.

Netesybomis nelaikomos transporto prastovų sąnaudos.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 4 punktas

Palūkanos ar kitokios išmokos už susijusių asmenų sutartinių įsipareigojimų nevykdymą.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB turi kreditorinį įsiskolinimą, kuris susidarė per atitinkamą laikotarpį nesumokėjus kreditoriui už jo suteiktas paslaugas. UAB ir kreditorius yra susiję asmenys. Skolos garantijai yra pasirašyti neprotestuotini paprastieji vekseliai. Už įsiskolinimą kreditorius pagal sudarytą grafiką skaičiuoja palūkanas, kurias UAB turi sumokėti.

UAB pagal sudarytą grafiką mokamos palūkanos dėl ne laiku įvykdytos prievolės kreditoriui – susijusiam asmeniui – už suteiktas paslaugas priskiriamos neleidžiamiesiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Ribojamų dydžių atskaitymų dalis, viršijanti PMĮ nustatytus dydžius.

Sąnaudos, netenkinančios PMĮ ar kitų teisės aktų nustatytų apribojimų.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Ilgalaikio turto įsigijimo kaina, priskirta sąnaudoms per trumpesnį laikotarpį nei nustatytas jo nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpis PMĮ 1 priedėlyje ar nesilaikant kitų PMĮ 18 ir 19 straipsniuose nustatytų apribojimų.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Nusidėvėjimas arba amortizacija neskaičiuojami:

- žemei;
- pagal lizingo sutartį perduotam ilgalaikiam turtui (lizingo bendrovei);
- bibliotekų fondų ir į kultūros vertybių registrą įtrauktam ilgalaikiam turtui (išskyrus pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registrą, rekonstravimui);
- paties vieneto susikurtam nematerialiajam ilgalaikiam turtui;
- nenaudojamam, esančiam atsargose ar užkonservuotam ilgalaikiam turtui.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Išsinuomoto turto rekonstravimo arba remonto, kuris pailgina turto tarnavimo laiką ar pagerina jo naudingąsias savybes, sąnaudos iš nuomininko ar panaudos gavėjo pajamų **tą patį mokestinį laikotarpį negali būti atimamos**, o atskaitomos lygiomis dalimis per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį, pradedant nuo kito mėnesio po darbų užbaigimo, jei nuomos (panaudos) sutartis terminuota. Nutraukus sutartį prieš terminą, likusi iš pajamų neatskaityta rekonstravimo ar minėto remonto sąnaudų dalis priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Komandiruočių sąnaudos, **netenkinančios** Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ nustatytų taisyklių.

(PMĮ 21 straipsnis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Reklamos sąnaudoms nepriskiriamos tokios reklamos sąnaudos, kurios skirtos informuoti **kontroliuojamuosius vienetus, kontroliuojančius asmenis ar vienetų grupės narius** ar yra nepagrįstos reklama pagrindžiančiais dokumentais.

(PMĮ 22 str. 1 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

- Vieneto patirtos **išlaidos**, atitinkančios kai kuriuos reprezentacijos sąnaudas apibrėžiančius kriterijus, tačiau **iš esmės neatitinkančios reprezentacijos sąvokos**, nelaikomos reprezentacinėmis sąnaudomis.

(PMĮ 22 str. 2 dalis)

- **Iki 2017-12-31** reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos medžioklės, žvejybos, plaukiojimo jachtomis, golfo, azartinių lošimų, stovyklavimo išlaidos.
- **Nuo 2018-01-01** reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos azartinių lošimų išlaidos.

(PMĮ 22 str. 5 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

- Reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos lėšos, skirtos **darbuotojams, akcininkams, savininkams** bei **kontroliuojamiems** ar **kontroliuojantiems** asmenims.

(PMĮ 22 str. 2 dalis)

- **Iki 2017-12-31** iš pajamų atskaitoma ne daugiau kaip 75 procentai reprezentacinių sąnaudų. Todėl **25 procentai** reprezentacinių sąnaudų **priskiriama neleidžiamiems atskaitymams**.

(PMĮ 22 str. 3 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Nuo 2018-01-01

- Iš pajamų atskaitoma ne daugiau kaip 50 procentų reprezentacinių sąnaudų ir tokių atskaitomų sąnaudų suma negali viršyti 2 procentų vieneto pajamų per mokestinį laikotarpį. Todėl **50 procentų reprezentacinių sąnaudų priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.**
- Reprezentacinių sąnaudų suma **viršijanti 2 procentus vieneto pajamų priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.**

(PMĮ 22 str. 3 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Kokios pajamos įskaičiuojamos nustatant 2 procentų apribojimą?

Skaičiuojant, ar atskaitomų sąnaudų suma nėra didesnė už 2 proc. pajamų, atsižvelgiama į visas vienetų pajamas, t. y. į apmokestinamąsias ir į tas, kurios, vadovaujantis PMĮ 12 straipsniu, priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną iš vieneto pajamų negali būti atskaitoma:

faktiškai patirtų prekių (produkcijos) **natūralios netekties nuostolių**, išskyrus šviežių vaisių, uogų, grybų ir daržovių natūralios netekties nuostolius, **suma, viršijanti 1 procento vieneto pajamų;**

faktiškai patirtų **šviežių vaisių, uogų, grybų ir daržovių natūralios netekties nuostolių suma viršijanti 3 procentų vieneto pajamų.**

(PMĮ 23 str. 2 dalis)²¹

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Svarbu

Nustatant natūralios netekties nuostolių sumą, turi būti atsižvelgiama į visas (t. y. apmokestinamąsias ir neapmokestinamąsias) vieneto pajamas.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Įmonė prekiauja statybinėmis medžiagomis, iš tiekėjų gauna supakuotas plyteles. Priėmimo metu apžiūrima pakuotė, įvertinama, ar ji nepažeista ir t. t. Tačiau išpakavimo metu (o išpakuojama pagal prekybos poreikį) nustatoma, kad dalis plytelių įskilo arba sudužo ir tokios plytelės nebetinkamos parduoti, todėl įmonė jas nurašo.

Faktiškai patirtos prekių natūralios netekties nuostolių sumos, **didesnės kaip 1 proc. visų pajamų, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.**

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Iš pajamų atskaitomi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme nustatyti mokesčiai ir kitais LR įstatymais arba Vyriausybės nutarimais nustatytos rinkliavos bei privalomosios įmokos.

Privalomomis įmokomis laikomi nustatytų konkrečių dydžių įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose nustatyti mokėjimai, nuo kurių vienetai neturi teisės atsisakyti.

(PMĮ 24 str. 1 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB akcininkui – fiziniam asmeniui išmokėjo 1 000 Eur dividendų, nuo kurių apskaičiavo ir **iš savo lėšų sumokėjo 150 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM).**

UAB lėšomis už gyventoją **sumokėtas GPM priskiriamas neleidžiamiems atskaitymams.**

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Iš pajamų atskaitomos tik tos pirkimo ir importo PVM sumos, kurios neatskaitomos pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas, ir tik tais atvejais, kai šios sumos apskaičiuotos nuo PMĮ nustatytų leidžiamų atskaitymų.

(PMĮ 24 str. 2 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB vairuotojai komandiruotės metu pirko kurą Lenkijoje ir pateikė kvitus, kuriuose išskirtas lenkiškas PVM.

Degalų įsigijimo PVM suma viršija minimalią grąžinimo sumą, tačiau UAB prašymo susigrąžinti PVM iš užsienio valstybės neteikė dėl sumos dydžio ar kitų priežasčių, t. y. (PVM suma negrąžinta ne pagal teisės aktų nuostatas, o UAB sprendimu).

Šiuo atveju **nesusigrąžinta PVM suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.**

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Svarbu

Jei už įsigytas prekes (paslaugas) yra apskaičiuotas užsienio šalies PVM, nors jo skaičiuoti neturėjo, tai apskaičiuotas užsienio PVM priskiriamas neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Skolos, **netenkinančios** Lietuvos Respublikos finansų ministro **2002 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 40** patvirtintų Skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių nuostatų.

(PMĮ 25 straipsnis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Įmokos darbuotojų naudai, viršijančios arba neatitinkančios PMĮ 26 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Parama

Vienetams, **pagal LPĮ** turintiems teisę teikti tik paramą, leidžiama iš pajamų du kartus atskaityti išmokas, įskaitant perleistą turtą bei paslaugas, tačiau **ne daugiau kaip 40 proc. vieneto apmokestinamojo pelno** iki atskaitymų paramai.

Parama nepripažįstama išmokų grynaisiais pinigais suma, viršijanti **250 MGL (t. y. 9 500 Eur)** vienam paramos gavėjui per mokestinį laikotarpį.

(PMĮ 28 str. 1, 2 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 5 punktas

Stojamųjų narių įnašų suma ir narių mokesčių suma, **didesnė** kaip 0,2 proc. pajamų, bei tikslinių nario įmokų suma, **didesnė** kaip 0,2 proc. pajamų, jei šie įnašai, mokesčiai ir tikslinės įmokos sumokami vienetais, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams ir (arba) dalininkams, ir (arba) nariams.

(PMĮ 29 str. 1 dalis)

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 8 punktas

Sąnaudos, kurios buvo įtrauktos į leidžiamus atskaitymus daugiau kaip prieš 18 mėnesių, tačiau faktiškai iš vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinių teritorijų gautos prekės ar suteiktos paslaugos neapmokėtos.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB iš Jamaikoje įregistruoto vieneto 2016 metų sausio mėn. įsigijo už 5 000 Eur prekių (žaislų), kurias realizavo tais pačiais metais. UAB realizuotų prekių vertę priskyrė 2016 mokestinių metų pajamoms, o Jamaikoje įregistruotam vienetai už prekes mokėtiną sumą (t. y. įsigijimo savikainą) – 2016 m. leidžiamiems atskaitymams. Tačiau, UAB iki 2017 m. gruodžio 31 d. už prekes neatsiskaitė. Tokiu atveju, 2016 mokestiniais metais leidžiamiems atskaitymams priskirta 5 000 Eur suma 2017 metais pripažįstama neleidžiamais atskaitymais.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 9 punktas

Parama, išskyrus PMĮ 28 straipsnyje nustatytus atvejus, ir dovanos, išskyrus dovanas darbuotojams.

Neleidžiamiems atskaitymams priskiriamos kitam vienetai arba gyventojui, išskyrus darbuotojus, neatlygintinai (be atlygio) perleistos lėšos, perduoto turto ar suteiktų paslaugų vertė.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 10 punktas

Išmokos užsienio vienetams, gaunantiems pajamų ne per NB Lietuvoje, jeigu jos turėjo būti, bet nebuvo apmokestintos PMĮ 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 11 punktas

Vieneto padarytos žalos atlyginimas

Pavyzdys

UAB, teikianti krovinių pervežimo paslaugas, vežė jai patikėtą krovinį, kuris pervežimo metu buvo apgadintas. Krovinio savininkas pateikė pretenziją dėl apgadinto krovinio. Krovinys buvo apgadintas dėl UAB kaltės. UAB sumokėjo krovinio savininkui pretenzijoje nurodytą sumą. UAB mokama krovinio savininkui pretenzijoje nurodyta suma už apgadintą krovinį laikoma žalos atlyginimu ir priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 12 punktą

Dividendai ar kitaip paskirstytas pelnas

PMĮ 31 str. 1 d. 13 punktą

Kitos nesusiję su pajamų uždirbimu ir neįprastinės vieneto vykdomai veiklai sąnaudos bei sąnaudos.

Su pajamų uždirbimu nesusijusioms sąnaudoms priskiriamos ir laikomos neleidžiamais atskaitymais pramogų, poilsio, iškylavimo ar kitos sąnaudos, kurios nesiejamos su vieneto įprastine veikla.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Įmonės **darbuotojui**, atliekančiam darbo funkcijas, Valstybinė miškų tarnyba paskyrė **baudą**.

Neleidžiamiems atskaitymams priskiriamos sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už teisės aktų pažeidimus.

Jeigu įmonė kompensuoja darbuotojui sumokėtą baudą, ši suma būtų priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB A pasirašė laidavimo sutartį su banku ir laidavo už UAB B, kuri paėmė paskolą iš šio banko. Kadangi UAB B bankrutuoja ir nemoka skolos bankui, tai bankas prisiteisė sumokėti likusią skolos sumą iš UAB A.

UAB A pagal laidavimo sutartį sumokėtos skolos bankui už tikrąjį paskolos gavėją, UAB B, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams kaip neįprastinės veiklai sąnaudos.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 14 punktas

Praėjusių mokestinių laikotarpių klaidų ir netikslumų taisymai pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 18 straipsnį.

PMĮ 31 str. 1 d. 15 punktas

Sąnaudos dėl turto ir įsipareigojimų, išskyrus išvestinių finansinių priemonių, įsigytų rizikai apdrausti, perkainojimo, atlikto teisės aktų nustatyta tvarka.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Įmonė perkainojo transporto priemonę ir padidino jo vertę. Nuo padidintos vertės skaičiuojamas nusidėvėjimas, kuris įkeliamas į nusidėvėjimo sąnaudas.

Ilgalaikio turto perkainotos dalies per mokestinį laikotarpį apskaičiuota ir apskaitoje sąnaudoms priskirta nusidėvėjimo suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB mokestinio laikotarpio pabaigoje, atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus, perkainavo ilgalaikį turtą – sandėlį pagal tikrąją rinkos kainą. Sandėlis – senas, nenaudojamas UAB veikloje. Sandėlio vertė iki jo perkainavimo buvo 50 000 Eur.

Atlikus sandėlio perkainojimą, to turto vertė – 35 000 Eur.

Po atlikto sandėlio perkainavimo, teisės aktų nustatyta tvarka, turto vertės sumažėjimo suma 15 000 Eur = (50 000 – 35 000) priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 17 punktą

Neapmokestinamosioms pajamoms tenkantys leidžiami atskaitymai ir ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai.

Neapmokestinamosios pajamos išvardintos PMĮ 12 straipsnyje.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB 2017 m. sausio mėn. įsigijo automobilį už 30 000 Eur, kurį apdraudė nuo nelaimingų atsitikimų (avarijų). 2017 m. kovo mėn. šis automobilis avarijos metu buvo apgadintas. UAB automobilį po įvykio suremontavo ir už tai autotransporto paslaugas teikiančiai įmonei sumokėjo 5 000 Eur. Draudimo kompanija kompensavo patirtas remonto išlaidas.

Kadangi pagal PMĮ 12 str. 2 dalies nuostatas gautas žalos atlyginimas priskiriamas neapmokestinamosioms pajamoms, tai automobilio remonto išlaidos priskiriamos neleidžiamiesiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

2017 m. viešoji sveikatos priežiūros įstaiga iš viso uždirbo 1 500 000 Eur pajamų, iš kurių 1 000 000 Eur pajamų už suteiktas paslaugas, finansuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, kurios pagal PMĮ 12 str. 1 d. 6 punkto nuostatas priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms. Leidžiami ir ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai sudarė 900 000 Eur.

Įstaiga apskaičiavo, kad neapmokestinamosioms pajamoms, kurios buvo finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, tenka 600 000 Eur leidžiamų ir ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų.

Ši suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 19 punktas

Leidžiami atskaitymai ir ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai, tenkantys per Lietuvos vieneto NB, esančias EEE valstybėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuva yra sudariusi ir taiko DAIS, vykdomos veiklos pajamoms, jeigu per šias NB vykdomos veiklos pajamos nustatyta tvarka apmokestinamos pelno mokesčiu ar jam tapačiu mokesčiu tose valstybėse.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

UAB, užsiimanti statybine veikla, Latvijoje yra įsteigusi NB. UAB veiklą vykdo tiek Lietuvoje, tiek Latvijoje. Darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, pagal vadovo įsakymą siunčiami į komandiruotę – į NB Latvijoje. Komandiruotės trukmė neviršija 183 dienų. Pelno mokestis nuo pajamų, uždirbtų vykdant veiklą per NB, bus mokamas į Latvijos biudžetą. Darbuotojams, išvykusiems į komandiruotę, priskaičiuojami dienpinigiai.

Visos su NB vykdoma veikla, įskaitant darbuotojų komandiruotės į NB užsienio valstybėje (ar iš jos į Lietuvą), susijusios **sąnaudos**, kai komandiruotės metu darbuotojai atlieka užduotis NB naudai, apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, **iš pajamų neatskaitomos.**

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 1 d. 20 punktas

Sąnaudos, patirtos darant Baudžiamojo kodekso uždraustą veiką, įskaitant kyšius.

Vienetų sąnaudos, patirtos darant Baudžiamojo kodekso uždraustą veiką (nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą), priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Įmonė jos darbuotojui, kuris atliko komercinį šnipinėjimą, sumokėjo už tai darbo užmokestį, nuo darbo užmokesčio apskaičiavo ir į biudžetą sumokėjo socialinio draudimo įmokas, gyventojų pajamų mokestį. Komercinis šnipinėjimas pagal Baudžiamojo kodekso 210 straipsnį laikomas uždrausta veika, todėl įmonės už komercinį šnipinėjimą jos sumokėtas darbuotojui darbo užmokestis, taip pat sumokėtos socialinio draudimo įmokos, gyventojų pajamų mokestis laikomi neleidžiamais atskaitymais.

Neleidžiami atskaitymai

Kyšininkavimas yra specifinė korupcijos forma, kuri gali būti apibrėžta kaip savanoriškas tam tikros naudos davimas asmeniui, siekiant paveikti jo oficialios pareigos atlikimą, kad kokius nors veiksmus, pavestus jam atlikti pagal įgaliojimą, asmuo atliktų netinkamai arba kad jų visai neatliktų.

Kyšininkavimas priklausomai nuo kyšio vertės gali būti priskirtas nusikaltimui arba baudžiamajam nusižengimui.

Vieneto patirtos sąnaudos dėl kyšininkavimo, priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams nepriklausomai nuo to, ar vienetas pasiekia tikslus, dėl kurių jis davė kyšį.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Mokesčių administratorius, gavo informaciją pasitikėjimo telefonu, kad įmonės X darbuotojas perdavė įmonės Y darbuotojui kyšį sumoje 3 000 Eur. Mokesčių administratorius, kartu su teisėsaugos institucijomis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 127 straipsniu, atliko įmonėje X kontrolės veiksmus, kurių metu nustatė, kad įmonė X dalyvauja viešuosiuose pirkimuose ir įmonės X darbuotojas davė įmonės Y darbuotojui, esančiam viešųjų pirkimų komisijos nariu, 3 000 Eur vertės kyšį, siekdamas, kad viešųjų pirkimų komisija priimtų būtent įmonei X palankų sprendimą.

Neleidžiami atskaitymai

Pavyzdžio tęsinys

Šiuo atveju įmonė X siekė laimėti viešojo pirkimo konkursą, nurodydama gerokai didesnę viešojo pirkimo paslaugos sumą palyginti su tikrąja rinkos paslaugos kaina, o dalį skirtumo tarp gautos sumos ir įprastos kainos sumokėjo įmonės Y darbuotojui už palankų įmonei X sprendimo priėmimą.

Esant minėtai situacijai šis 3 000 Eur vertės kyšis priskiriamas įmonės X neleidžiamiems atskaitymams.

Neleidžiami atskaitymai

PMĮ 31 str. 2 dalis

Išmokos užsienio vienetams, kurie yra įregistruoti ar kitaip organizuoti tikslinėse teritorijose (išskyrus išmokas už materialines vertybes, jeigu jos pagrįstos įvežimą patvirtinančiais dokumentais), jei šias išmokas išmokantis vienetas nustatyta tvarka vietos mokesčių administratoriui nepateikia įrodymų.

Įrodymus pateikia išmokas išmokantis asmuo.

**Lietuvos Respublikos pelno mokesčio
įstatymo
pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2018-01-01,
apžvalga**

PMĮ pakeitimai (5 str.)

Apskaičiuojant 2018 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį, pagal PMĮ 5 str. 2 dalį:

- naujai įregistruotų smulkiųjų vienetų už pirmąjį mokestinį laikotarpį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas 0 proc. pelno mokesčio tarifu, jeigu vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 Eur bei šie vienetai neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų kriterijų.

PMĮ pakeitimai (5 str.)

Svarbu

0 proc. mokesčio tarifas taikomas tik tokiam vienetai, kurio dalyvis (dalyviai) yra fizinis asmuo (fiziniai asmenys), ir tik tuo atveju, kai per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį:

- vieneto veikla nėra sustabdoma,
- vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas,
- vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams.

PMĮ pakeitimai (5 str.)

- Naujai įregistruotų smulkiųjų vienetų **kitų mokestinių laikotarpių** apmokestinamas pelnas apmokestinamas taikant 15 arba 5 proc. pelno mokesčio tarifą (jeigu tenkinamos PMĮ 5 str. 2 dalyje nurodytos sąlygos).
- **Atkreiptinas dėmesys**, kad iki 2018 m. sausio 1 d. įregistruotiems smulkiesiems vienetams taikytinas lengvatinis 5 proc. pelno mokesčio tarifas ir jo taikymo sąlygos išliko nepakeistos.

PMĮ pakeitimai (5 str.)

- Nustatytos papildomos lengvatos mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP) vykdančioms vienėms (PMĮ 5 str. 7 dalis).
- Apmokestinamojo pelno dalis, nustatyta pagal PMĮ 5 str. 7 dalyje patvirtintą formulę, apskaičiuota iš pačių vienetų vykdomoje MTEP veikloje sukurto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perdavimo nuosavybėn gautų pajamų (įskaitant honorarus ir kompensacijas už pažeistas intelektinės nuosavybės teises) atskaičius šioms pajamoms tenkančius leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, apmokestinama taikant 5 proc. mokesčio tarifą.

PMĮ pakeitimai (5 str.)

- Panaikinta 0 proc. pelno mokesčio lengvata socialinės įmonės statusą turinčioms įmonėms. Šių įmonių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant standartinius pelno mokesčio tarifus (15 arba 5 proc.).

PMĮ pakeitimai (5 str.)

- Nuo 2018 metų nebetaikomas 5 proc. pelno mokesčio lengvatinis tarifas žemės ūkio veiklą vykdančioms vienetams. Šis tarifas taikomas tik kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams).
- Kitiems žemės ūkio veiklą vykdančioms vienetams nustatytas pereinamasis laikotarpis - 2018 metų mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 10 proc. mokesčio tarifą.

PMĮ pakeitimai (12, 30 str.)

- Nuo 2018 metų pasikeitė PMĮ 12 str. 15 dalyje nustatytos turto (akcijų) vertės padidėjimo pajamų apmokestinamos sąlygos – ne trumpiau kaip 2 metus be pertraukų turimų akcijų skaičiaus riba sumažinta nuo 25 proc. iki 10 proc.
- Atitinkamai akcijų skaičiaus riba sumažinta iki 10 proc. ir PMĮ 30 str. 2 dalyje, kurioje numatytas vertybinių popierių nuostolių perkėlimas.

PMĮ pakeitimai (12 str.)

Neteko galios PMĮ 12 str. 10 punktas:

Nuo 2018 m. jūrų uostų, oro navigacinių paslaugų rinkliavų ir už jūrų uosto žemės nuomą surinktos lėšos priskiriamos apmokestinamosioms vienetų pajamoms.

PMĮ pakeitimai (22 str.)

- Pakeitus reprezentacinių sąnaudų pripažinimo tvarką, iš pajamų atskaitoma ne daugiau kaip **50 proc.** reprezentacinių sąnaudų ir tokių atskaitomų sąnaudų suma negali viršyti **2 proc.** vieneto pajamų per mokestinį laikotarpį (PMĮ 22 str. 3 dalis).
- Pagal PMĮ 22 str. 5 dalies pakeitimą reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos **tik neskatintina veikla laikomų azartinių lošimų išlaidos.**

PMĮ pakeitimai (46-1 str.)

- Pratęsta lengvata vienetams, vykdančioms investicinius projektus – apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas patirtomis išlaidomis dėl vykdomo investicinio projekto už 2009 – 2023 metų mokestinius laikotarpius.
- Vienetai, vykdančys investicinius projektus ir investuojantys į technologinį atsinaujinimą, apmokestinamąjį pelną gali sumažinti iki **100 proc.** per mokestinį laikotarpį patirtomis išlaidomis, atitinkančiomis nustatytus reikalavimus.

PMĮ pakeitimai (46-1 str.)

Pažymėtina, kad pradėjus vykdyti investicinius projektus, apie tai informuoti mokesčių administratorių teikiant PLN210 formą nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio nereikia.

PMĮ pakeitimai (58 str. 16 d.)

Laisvosios ekonominės zonos (toliau – LEZ) įmonėms, įregistruotoms po 2017 m. gruodžio 31 d., išplėstos lengvatos taikymo apimtys:

- Atsisakyta anksčiau nustatyto baigtinio veiklų, iš kurių vykdymo gautam pelnui gali būti taikoma LEZ įmonėms nustatyta lengvata, sąrašo.
- nustatytus kriterijus atitinkančios LEZ įmonės 10 mokestinių laikotarpių nemoka pelno mokesčio, o kitus 6 mokestinius laikotarpius joms taikomas 50 proc. sumažintas pelno mokesčio tarifas.

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 2 straipsnis papildytas naujomis dalimis (15¹ ir 30¹), kuriose pateikta „kolektyvinio investavimo subjekto“ (toliau – KIS) sąvoka, kaip ši sąvoka suprantama Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, bei „rizikos ir privataus kapitalo subjekto“ (toliau – RPKS) sąvoka.

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 2 str. 25 dalis

Neribotos civilinės atsakomybės KIS, neribotos civilinės atsakomybės RPKS dalyvio gautos pajamos ar jam priklausančio turto paėmimas iš tokio vieneto nelaikomas pelno paskirstymu, išskyrus atvejus, kai iš neribotos civilinės atsakomybės KIS, neribotos civilinės atsakomybės RPKS tokias pajamas gauna ar turtą taip paima užsienio vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje (toliau – TT).

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 4 str. 4 d. 2 punktas

Neapmokestinamos iš Lietuvos KIS paskirstytojo pelno gautos pajamos, kai jas gauna ne TT įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio vienetas.

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 12 str. 5 punktas

Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos nustatytus reikalavimus atitinkančių KIS ir RPKS visos gaunamos pajamos, įskaitant dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, išskyrus iš užsienio vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų TT ar iš tų teritorijų gyventojų gautas bet kokias pajamas ir su investicijomis į TT susijusias pajamas.

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 12 str. 9 punktą

Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamas iš neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų pelno mokesčio mokėtojų ne TT įregistruotų RPKS gautas pelnas ar jo dalis, išskyrus PMĮ 39 straipsnyje nustatytus atvejus.

PMĮ 12 str. 18 punktą

Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos pajamos, įskaitant turto vertės padidėjimo pajamas, dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, gautos iš KIS, kurie nėra įregistruoti ar kitaip organizuoti TT, investicinių vienetų, akcijų ar įnašų turėjimo.

PMĮ pakeitimai, susiję su KIS ir RPKS veikla

PMĮ 12 str. 15 punkto lengvata akcijų perleidimui taikoma perleidžiant ne tik akcijas, bet ir turimas teises į RPKS subjektų paskirstytinojo pelno dalį.

PMĮ 33 str. 4 dalis

Jeigu Lietuvos vienetas gauna dividendus Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo, Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo nustatyta tvarka, šis vienetas į pajamas gautų dividendų neįtraukia.

**Lietuvos Respublikos nekilnojamojo
turto mokesčio įstatymo
pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2018-01-01,
apžvalga**

NTMĮ pakeitimai

- Pagal 2017 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6, 7, 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-815, juridiniam asmeniui apskaičiuojant ir deklaruojant nekilnojamojo turto mokestį (toliau – NTM) už 2018 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius:
- Netaikoma NTM lengvata nekilnojamajam turtui (toliau – NT) arba jo daliai, kurį šis asmuo naudoja laidojimo paslaugoms teikti.

NTMĮ pakeitimai

- Vadovaujantis NTMĮ 7 str. 1 d. 1 ir 4 punktais, fiziniam asmeniui apskaičiuojant ir deklaruojant NTM už 2018 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius:
- Netaikoma NTM lengvata NT (arba jo daliai), kurį šis asmuo naudoja kulto apeigų gamybai, taip pat laidojimo paslaugoms teikti.

NTMĮ pakeitimai

Nuo 2018 m. ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais, NTM neapmokestinamas fiziniams asmenims priklausantis NT, nurodytas NTMĮ 7 str. 1 d. 6 punkte, kai NT bendra vertė neviršija 220 000 Eur.

NT mokestinės vertės daliai, viršijančiai:

220 000 Eur, tačiau neviršijančiai 300 000 Eur, taikomas 0,5 proc. NTM tarifas;

300 000 Eur, tačiau neviršijančiai 500 000 Eur, taikomas 1 proc. NTM tarifas;

500 000 Eur, taikomas 2 proc. NTM tarifas (NTMĮ 6 str. 4 dalis).

NTMĮ pakeitimai

NTMĮ 7 str. 1 d. 7 punkte išvardytiems asmenims priklausantis NT, nurodytas NTMĮ 7 str. 1 d. 6 punkte, NTM neapmokestinamas, kai NT bendra vertė neviršija 286 000 Eur.

NT mokestinės vertės daliai, viršijančiai:

286 000 Eur, tačiau neviršijančiai 390 000 Eur, taikomas 0,5 proc. NTM tarifas;

390 000 Eur, tačiau neviršijančiai 650 000 Eur, taikomas 1 proc. NTM tarifas;

650 000 Eur, taikomas 2 proc. NTM tarifas (NTMĮ 6 str. 5 dalis).

Kiti pakeitimai, aktualūs 2018 m.

- Nuo 2017 m. sausio 1 d. juridiniams asmenims teikiamos piniginės lėšos, sudarančios pajamų mokesčio dalį iki 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) sumos, yra laikomos parama pagal LPĮ 2 straipsnį.
- Paramos gavėjai iki 2018 m. gegužės 15 d. šios gautos paramos ir jos panaudojimo duomenis teikia Metinėje paramos gavimo ir panaudojimo ataskaitos FR0478 formoje.

Kiti pakeitimai, aktualūs 2018 m.

Pažymėtina, kad duomenų apie gautas pinigines lėšas ir jų panaudojimą ataskaitos FR0478 formoje neteiks tie paramos gavėjai, kurie per kalendorinius metus LPĮ nustatyta tvarka yra gavę tik pinigines lėšas, sudarančias iki 2 proc. GPM sumos, **mažesnės kaip 12 MMA** (2017-01-01 - 4560 Eur), galiojusių tų kalendorinių metų, kurių gautos šios lėšos, sausio 1 d. dydis (arba lygias šiam dydžiui), o kitos paramos materialinėmis vertybėmis, pinigines lėšomis ar paslaugomis nėra gavę / suteikę ir ataskaitiniais metais nėra panaudoję ankstesnių laikotarpių paramos likučio (deklaruoto kaip gauta, bet nepanaudota parama).

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas

Teisės aktai

- 2003 m. sausio 28 d. Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“
- 2002 m. vasario 11 d. Nr. 39 „Dėl materialiojo ilgalaikio turto, kuris nuosavybės teise priklauso ūkinių bendrijų nariams, individualių (personalinių) įmonių savininkams ir jų šeimų nariams ir yra naudojamas šių vienetų veikloje, eksploatavimo ir remonto sąnaudų atskaitymo iš šių vienetų pajamų tvarkos patvirtinimo“

Teisės aktai

- 2002 m. vasario 11 d. Nr. 40 „Dėl skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo tvarkos patvirtinimo“
- 2001-12-22 Nr. 344 „Dėl tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“
- 2003-09-01 Nr. V-242 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl Lietuvos vieneto arba per nuolatinę buveinę veikiančio užsienio vieneto tikslinėse teritorijose įregistruotiems ar kitaip organizuotiems užsienio vienetams išmokamų išmokų pripažinimo leidžiamaisiais atskaitymais įrodymų pateikimo vietos mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.

Registracijos į VMI seminarus būdai

Užsiregistruoti arba išsiregistruoti galima:

- **elektroniniu būdu VMI Renginių sistemoje**
<https://www.vmi.lt/renginiai/>
- **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**
- **E. seminarų įrašai skelbiami Renginių sistemoje.**

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

Greičiausiai informatyvius atsakymus visais mokesčių klausimais gausite paskambinę **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**

Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Dėkojame už dėmesį